

משפט חברתי לתעשיית היופי

תעשיית היופי משפיעה על הדרך שבה אנחנו מתייחסים לעצמנו, אך גם מאפשרת לנו ללמוד על דרכים שונות לבטא את עצמנו בעזרת בחירת המראה שלנו. האם יש להחיל הגבלות על תעשיית היופי כדי לשמור שהדימוי העצמי של צעירים לא יפגע? בפעילות זו התלמידים מתבקשים לחקור את העמדות השונות, לשאול שאלות, ולהביע את עמדתם, במסגרת משפט חברתי שיערכו לתעשיית היופי.

הקדמה:

תעשיית היופי משפיעה על הדרך שבה אנחנו מתייחסים לעצמנו. לעיתים היא מציבה בפנינו מטרות בלתי ניתנות להשגה, אך בו בזמן גם מאפשרת לנו ללמוד דרכים שונות לבטא את עצמנו בעזרת בחירת המראה שלנו. במתח הקיים בין ההשפעות החיוביות לבין ההשפעות השליליות של תעשייה זו, נשאלת השאלה: האם יש להחיל הגבלות על תעשיית היופי כדי לשמור שהדימוי העצמי של צעירים לא יפגע? בפעילות זו התלמידים מתבקשים להביט במבט ביקורתי על התעשייה והשלכותיה: לחקור את העמדות השונות של משתתפים שונים בתעשיית היופי, לשאול שאלות, ולהביע את עמדתם במסגרת משפט חברתי שיערכו לתעשיית היופי.

מטרות:

1. התלמידים יכירו נקודות מבט שונות של תעשיית היופי.
2. התלמידים יבחנו מניפולציות רגשיות המופעלות עלינו על ידי תעשיית היופי.
3. התלמידים יתנסו בניסוח טיעונים של בעלי עניין שונים בנושא.
4. התלמידים ינסחו את עמדתם בנושא תעשיית היופי.

חשוב:

- יש לקיים את הפעילות ברצף: שיעור כפול של 90 דקות.

משך זמן

90 דק'

גיל

חט"ב - חט"ע

התאמה לתחומי דעת

כישורי חיים

ידע מוקדם

פעילות "פרסומות - אויב או אוהב"

מושגים מרכזיים

תעשיית יופי, בעלי עניין, אחריות חברתית

מיומנויות נלמדות

חשיבה ביקורתית, העברת מסר ממוקד, עבודת צוות, טעינת טיעונים

להכין מראש

מחשב המחובר לרשת + מקרן
על התלמידים להגיע עם טלפונים חכמים

מהלך הפעילות

פעילות	דק'	סוג פעילות	עזרים
1. בפעילות זו התלמידים ידונו בסוגיה: "האם צריך להגביל את תעשיית היופי כדי לצמצם את השפעתה על דימוי הגוף שלנו?". לשם כך התלמידים יקיימו "משפט חברתי", אשר יוביל להחלטה מה לדעתם כחברה מתאים ומה לא. הנחיות לפעילות: - הציגו את הסרטון הבא: https://www.youtube.com/watch?v=3-tJ5erxh4Y&feature=youtu.be - הדגישו בפני התלמידים את העובדה שתעשיית היופי משנה ללא הפסק את הדרישות החברתיות המוצבות בפנינו. - בדו"ח של ארגון common sense media הודגש כי: "התנהגויות לא בריאות הנובעות מאי שביעות רצון מהגוף נפוצות למדי כיום בקרב ילדים ובני נוער בארה"ב, בעוד שהציפיות של החברה למראה אידיאלי הופכות ליותר ויותר לא מציאותיות." "דימוי הגוף שלנו נלמד ומתגבש מתוך מקורות רבים ושונים." - הסבירו לתלמידים כי בפעילות זו נקיים דיון בסוגיה: "האם צריך להגביל את תעשיית היופי כדי לצמצם את השפעתה על דימוי הגוף שלנו?" - לשם כך נקיים "משפט חברתי", אשר יוביל להחלטה מה לדעתנו כחברה מתאים ומה לא. - כל קבוצת תלמידים תייצג את אחד מבעלי העניין במשפט: התביעה, ההגנה והעדים השונים. כל העדים הם דמויות (בדיוניות) הקשורות להיבטים שונים של תעשיית היופי. - על כל קבוצה למלא דף הכנה לפני המשפט. [נספח 1]. דף הכנה זה ישמש כל קבוצה כדי לייצג את בעלי העניין במשפט. - בסיום הצגת הטיעונים של כל קבוצת העניין, נקיים דיון קצר ובסופו תתבצע הצבעה בה יוכל כל תלמיד להציג את עמדתו בסוגיה בעקבות המשפט: האם צריך להגביל את תעשיית היופי כדי לצמצם את השפעתה על דימוי הגוף שלנו? - ניתן להסתפק בהצבעה כן/לא, אך עדיף להחליט על עמדת פשרה או הצהרה כלשהי המקובלת על כולם.	10	 סרטון מידע מצגת	מקרן + מחשב מחובר לאינטרנט

דפי עבודה הדפסו מראש: נספח 1 - עותק 1 נספח 2 - עותק 1 נספח 3 - 3 עותקים, רישמו על כל דף את תפקיד העד המתאים (העדים שיתושאלו על ידי התביעה) נספח 4 - 3 עותקים, רישמו על כל דף את תפקיד העד המתאים (העדים שיתושאלו על ידי ההגנה)	 עבודה בקבוצות	35	2. הכנה למשפט: התלמידים יחולקו ל-8 קבוצות של בעלי עניין במשפט: • קבוצת "תביעה" (3 תלמידים) - נספח 1 • קבוצת "הגנה" (3 תלמידים) - נספח 2 • 6 קבוצות "עדים" (4-5 תלמידים בקבוצה): ○ מנכ"ל. ית חברת הלבשה/הנעלה ○ בני נוער ○ פרסומאית ○ דוגמנית ○ בלוגרית / אינסטגרמרת ○ ספרית שימו לב: עליכם להחליט מראש מי יהיו 3 העדים שהתביעה תתשאל - נספח 3, ומי יהיו 3 העדים שההגנה תתשאל - נספח 4. קבוצות התביעה וההגנה יידעו מראש מיהם העדים אותם הם יתשאלו. • דפי הכנה למשפט: כל קבוצת עדים תקבל דף הכנה מתאים מהנספחים כפי שרשום למעלה. על כל קבוצה לקיים דיון ולמלא במשותף דף הכנה בשם בעל העניין שהם מייצגים. מותר ורצוי להיעזר במידע הקיים באינטרנט. 1. הגדירו מהי בעיניכם תעשיית היופי? - מה כוללת תעשייה זו? - מה היתרונות בקיומה? - מה החסרונות בקיומה? - הכינו נאומים/הצהרות/שאלות/תשובות	2.
מקורן + מחשב מחובר לאינטרנט מצגת מלווה	 תלמידים מציגים	40	3. מהלך המשפט: 1. נאום פתיחה של התביעה 2. נאום פתיחה של ההגנה תשאול עדים על ידי התביעה: 3. עד ראשון: הצהרה של העד, שאלה של התביעה, תשובה של העד. 4. עד שני: הצהרה של העד, שאלה של התביעה, תשובה של העד. 5. עד שלישי: הצהרה של העד, שאלה של התביעה, תשובה של העד. תשאול עדים על ידי ההגנה: 6. עד רביעי: הצהרה של העד, שאלה של ההגנה, תשובה של העד. 7. עד חמישי: הצהרה של העד, שאלה של ההגנה, תשובה של העד. 8. עד שישי: הצהרה של העד, שאלה של ההגנה, תשובה של העד.	3.

			9. נאום סיכום של התביעה 10. נאום סיכום של ההגנה 11. החלטת בית המשפט (מליאת הכיתה): קיימו הצבעה בה כל תלמיד יצביע לפי דעתו האישית (ולא לפי הקבוצה אליה השתייך). ניתן להסתפק בהצבעה כן/לא, אך אפשר לנסות לנסח עמדת פשרה או הצהרה כלשהי המקובלת על כולם. שימו לב, כל חלק צריך להיות לא יותר משלוש דקות.	
מקרן + מחשב מחובר לאינטרנט	 מצגת	5	סיכום 4. בעקבות המשפט לגבי הסוגיה: האם צריך להגביל את תעשיית היופי כדי לצמצם את השפעתה על דימוי הגוף שלנו? הציגו את הכללים שכיום מנסים להכניס לתעשייה (מופיעים במצגת): • ב-2015 צרפת כמעט העבירה חוק שאוסר להעסיק דוגמניות רזות באופן לא בריא, אך לבסוף הוחלט שהחוק יפגע בזכויותיהן של נשים שרזות מדי בגלל מחלות שונות. • חוק הפוטושופ או חוק הדוגמניות בישראל, חוק שקובע מהו המשקל המינימלי הנדרש לעיסוק בדוגמנות, זאת כדי למנוע את השימוש בדוגמנים ובדוגמניות רזים יתר על המידה המהווים מודל לחיקוי אשר עלול לעודד הפרעות משקל ואף הפרעות אכילה בקרב האוכלוסייה. סעיפים לדוגמה: ○ ניתן לפרסם ולהציג פרסומת עם דוגמן רק אם לדוגמן יש אישור רופא לפיו הוא אינו בתת-משקל (נכון לגברים ולנשים) ○ אם נעשה שימוש בתוכנת עריכה גרפית לשם הצרת היקפים יש לכלול בפרסומת הבהרה על כך.	

נספח 1

דף הכנה לקבוצה המייצגת את תביעה

נושא המשפט: "האם צריכים להגביל את תעשיית היופי כדי לצמצם את השפעתה על דימוי הגוף שלנו?"

תעשיית היופי משפיעה על הדרך שבה אנחנו מתייחסים לעצמנו, ולעיתים מציבה בפנינו מטרות בלתי ניתנות להשגה, אך בזמן מאפשרת לנו ללמוד ולבצע דרכים שונות לבטא את עצמנו בעזרת בחירת המראה שלנו.

הקבוצה שלכם מייצגת את **התביעה**, ולכן עליכם **להאשים** את "תעשיית היופי". לשם כך עליכם לבצע **קבוצה** את המשימות הבאות (מותר ורצוי להעזר במידע הקיים באינטרנט):

1. הגדירו מהי בעיניכם תעשיית היופי: מה מטרותיה? מיהו קהל היעד שלה? מה היא כוללת (חשבו על כמה שיותר מקצועות/חברות ששותפים לתעשייה זאת)?
 2. מה היתרונות בקיומה?
 3. מה החסרונות בקיומה?
 4. לקראת המשפט עצמו:
- הכינו נאום פתיחה של דקה המציג את **עמדתכם כקבוצת "תביעה"**. הנאום צריך להדגיש את **החסרונות** שאתם רואים בתעשיית היופי. התבססו על המידע שקראתם.
 - הכינו שאלות ל-3 העדים אותם תתשאלו במהלך המשפט:
- שימו לב שהשאלות צריכות לכוון את העד לציין את **החסרונות** שהוא רואה בתעשיית היופי.
- הכינו נאום סיכום של דקה (בסיום המשפט תוכלו לנסות לשלב בנאום תובנות שיעלו מתשובות העדים).

נספח 2

דף הכנה לקבוצה המייצגת את הגנה

נושא המשפט: "האם צריך להגביל את תעשיית היופי כדי לצמצם את השפעתה על דימוי הגוף שלנו?"

תעשיית היופי משפיעה על הדרך שבה אנחנו מתייחסים לעצמנו, ולעיתים מציבה בפנינו מטרות בלתי ניתנות להשגה, אך בזמן מאפשרת לנו ללמוד ולבצע דרכים שונות לבטא את עצמנו בעזרת בחירת המראה שלנו.

הקבוצה שלכם מייצגת את ההגנה, ולכן עליכם להגן על "תעשיית היופי". לשם כך עליכם לבצע כקבוצה את המשימות הבאות (מותר ורצוי להעזר במידע הקיים באינטרנט):

1. הגדירו מהי בעיניכם תעשיית היופי: מה מטרותיה? מיהו קהל היעד שלה? מה היא כוללת (חשבו על כמה שיותר מקצועות/חברות ששותפים לתעשייה זאת)?
 2. מה היתרונות בקיומה?
 3. מה החסרונות בקיומה?
 4. לקראת המשפט עצמו:
 - הכינו נאום פתיחה של דקה המציג את עמדתכם כקבוצת "הגנה". הנאום צריך להדגיש את היתרונות שאתם רואים בתעשיית היופי. התבססו על המידע שקראתם.
 - הכינו שאלות ל-3 העדים אותם תתשאלו במהלך המשפט:
- _____, _____, _____.
- שימו לב שהשאלות צריכות לכוון את העד לציין את היתרונות שהוא רואה בתעשיית היופי.
- הכינו נאום סיכום של דקה (בסיום המשפט תוכלו לנסות לשלב בנאום תובנות שיעלו מתשובות העדים).

נספח 3

דף הכנה לקבוצה המייצגת את העד:

עד זה יתושאל על ידי קבוצת התביעה.

נושא המשפט: "האם צריכים להגביל את תעשיית היופי כדי לצמצם את השפעתה על דימוי הגוף שלנו?"

תעשיית היופי משפיעה על הדרך שבה אנחנו מתייחסים לעצמנו, ולעיתים מציבה בפנינו מטרות בלתי ניתנות להשגה, אך בזמן מאפשרת לנו ללמוד ולבצע דרכים שונות לבטא את עצמנו בעזרת בחירת המראה שלנו.

העד שלכם יתושאל על ידי קבוצת ההגנה, ולכן יהיה עליכם לנסות להגן על "תעשיית היופי". לשם כך עליכם לבצע

נקבוצה את המשימות הבאות (מותר ורצוי להיעזר במידע הקיים באינטרנט):

1. הגדירו מהי בעיניכם תעשיית היופי: מה מטרותיה? מיהו קהל היעד שלה? מה היא כוללת (חשבו על כמה שיותר מקצועות/חברות ששותפים לתעשייה זאת)?
 2. מה היתרונות בקיומה?
 3. מה החסרונות בקיומה?
 4. לקראת המשפט עצמו:
- דונו בקבוצה על הדמות שלכם: מה שמו/שמה? (תוכלו לפרט גם פרטים על הדמות כגון, מגדר, גובה, גיל) מה הדמות אוהבת במקצוע שלה? מה עמדת הדמות לגבי תפקידה בתעשיית היופי, גם מבחינת התרומה שלה לחברה, וגם מבחינת הבעייתיות שיש בה (אם יש).
 - בהתאם, הכינו הצהרה כללית (עד דקה) שתציג את דמות העד שלכם ואת עמדותיה כלפי תפקידה בתעשיית היופי.
 - נסו לחשוב על שאלות שנציגי התביעה יכולים לשאול אתכם, והכינו נקודות למענה.

נספח 4

דף הכנה לקבוצה המייצגת את העד: _____

עד זה יתושאל על ידי קבוצת ההגנה.

נושא המשפט: "האם צריכים להגביל את תעשיית היופי כדי לצמצם את השפעתה על דימוי הגוף שלנו?"

תעשיית היופי משפיעה על הדרך שבה אנחנו מתייחסים לעצמנו, ולעיתים מציבה בפנינו מטרות בלתי ניתנות להשגה, אך בזמן מאפשרת לנו ללמוד ולבצע דרכים שונות לבטא את עצמנו בעזרת בחירת המראה שלנו.

העד שלכם יתושאל על ידי קבוצת ההגנה, ולכן יהיה עליכם לנסות להגן על "תעשיית היופי". לשם כך עליכם לבצע **נקבוצה** את המשימות הבאות (מותר ורצוי להיעזר במידע הקיים באינטרנט):

1. הגדירו מהי בעיניכם תעשיית היופי: מה מטרותיה? מיהו קהל היעד שלה? מה היא כוללת (חשבו על כמה שיותר מקצועות/חברות ששותפים לתעשייה זאת)?
2. מה היתרונות בקיומה?
3. מה החסרונות בקיומה?
4. לקראת המשפט עצמו:
 - דונו בקבוצה על הדמות שלכם: מה שמו/שמה? (תוכלו לפרט גם פרטים על הדמות כגון, מגדר, גובה, גיל) מה הדמות אוהבת במקצוע שלה? מה עמדת הדמות לגבי תפקידה בתעשיית היופי, גם מבחינת התרומה שלה לחברה, וגם מבחינת הבעייתיות שיש בה (אם יש).
 - בהתאם, הכינו הצהרה כללית (עד דקה) שתציג את דמות העד שלכם ואת עמדותיה כלפי תפקידה בתעשיית היופי.
 - נסו לחשוב על שאלות שנציגי ההגנה יכולים לשאול אתכם, והכינו נקודות למענה.